

ABONAMENTUL.

Pe un an 80 coroane.

Pe 1/2 an 40 "

Pe 1/4 an 20 "

Pe lună 7 "

Un număr 30 fileri.

□ □

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 84 fil., a doua
oară 72 fil., a treia
oră 60 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII” Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Prima conferență liberă.

Di Dr. Ambroziu Chețianu, venerabilul părinte — canonic și director al liceului nostru românesc din loc, a prezidat azi — la 2 Decembrie nou — cea dintâi conferență liberă a corpului profesoral, în fruntea căruia l-a pus încrederea autorității noastre bisericesti.

În discursul de inaugurare glasul lui eră întretăiat de lacrimi, și ne-am pomenit cu toții, că ni-se umezesc ochii...

Înțelegem, în aceste lacrimi de bucurie, că Geniul Neamului Românesc — ce a tânjit atâtea veacuri, ferecat, ca un al doilea Prometeu, — și-a rupt cătușele, și planează de-asupra capetelor noastre.

Auziam, cum fâlfăie din aripi; deslușiam, cum *Clio* însemnă pe tabla ei de piatră, clipele istoriei, ce rămân...

* *

Am muncit până acum sub inspectia severă a statului unguresc, luptând cu mâinile legate, ca să ne putem susține la suprafață.

Ni s'au pus bete în roate la tot pasul, și chiar acum în Septembrie, ni s'au pus condiții mai mult ca umilitoare — (condiții, ce au fost respinse din partea bisericii noastre) — pentru ca fostul stat austro-ungar, să contribuie la întregirea salarilor noastre minimale, din banii adunați și din contribuțiile și sudoarea neamului nostru.

* *

De acum luptăm pentru statul nostru, care e al tuturor românilor.

Inspectori și agenți plătiți ai guvernelor șoviniste, nu-și vor mai face vizitele lor grand-mane, cerând tot mai mult progres în limba maghiară...

Rămânem la postul nostru: credincioși slujbei de dascăli ai neamului. Zidurile sfinte ale liceului din Blaj, n'au fost pângărite nici odată.

Am muncit, și în vremile grele, sub aripa ocrotitoare a Sfintei noastre Biserici, și a Neamului Românesc, în a cărui vitalitate n'am dubitat, nici în clipele, când paloșul fulgeră deasupra capetelor noastre.

Înaintașii, de fericită pomenire, se pot odihni în gropile lor uitate; urmașii lor au rămas și vor rămâne neclintii, la postul lor de veghe!

Al. Ciura.

Ordinațiunile generalului Neculcea.

I.

După informații primite dela Consiliul dirigent, populația maghiară, în teritoriile neocupate încă de trupele române, comit atrocități față de români, și organizează bande înarmate, pe cari le trimite în ținuturile locuite de români pașnici, unde provoacă revoluție și atacă cu armă populația pașnică.

Comanda supremă, cu ordinul nr. 993, dispune următoarele:

1. În ținuturile neocupate ori ce atrocitate comisă față de români, va atrage cu sine deținerea respectivilor, și totodată personalitățile conducătoare maghiare, de pe teritoriul român ocupat, vor fi internate.

2. Aceleași dispoziții se vor aplica și față de personalitățile maghiare conducătoare, cari locuiesc, pe un teritor, ce va fi ocupat numai de aci înainte.

3. Toți acei, cari periclitează, în orice mod, și siguranța statului român, vor fi judecați, cu toată vigoarea tribunalului marțial.

4. Persoanele, cari nu sunt locuitori stabili, sunt datori să se înapoieze la locuința lor obișnuită, în interval de 3 zile cu începere dela 24 Dec.

Cei-ce locuiesc, în afară de teritoriul ocupat, vor rămânea deocamdată acolo, până când locul unde vor să se înapoieze nu va trece sub stăpânirea armatei române.

5. Poliția orașănească și oficiul pretorial se încredințează cu executarea acestui ordin.

Comanda diviziei a 7-a:

Neculcea,
general-major.

Șeful statului major:

Stănescu,
vicecolonel.

II.

Aduc la cunoștință următoarea dispoziție a comandai militare superioare:

1. Locuitorilor li strict oprit de-a intra în armată organizată de guvernul maghiar. Pe aceia, cari se depărtează și își lasă

aici casa și averea, ca să slujască sub steag străin, îi socotim pentru totdeauna de depărtați și nu vom permite niciodată să se mai reîntoarcă la locuințele lor.

2. Ofițerii activi și de rezervă a acelor state, cari sunt cu România în stare de războiu, sunt datori să se depărteze de pe teritoriul ocupat.

Pe acei, cari nu se vor supune acestor ordine, îi vom internă. Esecție fac numai acei ofițeri, cari sunt locuitorii de baștină ai teritoriilor ocupate și se află deja de mult pe acele teritorii dimpreună cu familiile și averea lor.

3. Soldații austro-ungari sunt obligați ca, în cel mai scurt timp, să depună uniformă militară și să se îmbrace în haine civile.

Comandantul diviziei a 7-a:

Neculcea,
general-major.

Șeful statului major:

Stănescu,
vicecolonel.

Cam cât pământ e de împărțit?

Mulți își pun întrebarea aceasta. Tocmai de aceea cred, că nu e de prisos, să cerc a-i da un răspuns. E regretabil, că datele sunt după statistica din 1895. Într'un interval de peste 20 de ani se vor fi produs schimbări mari. Unele moșii mari se vor fi sfărâmit, pulverizat, iar altele noue se vor fi creat de atunci încoace. Oricum însă, ca o icoană aproximativă, se pot utiliza și datele acestei statistice.

Mărimea teritoriului anexat României încă nu se știe acurat. Noi reclamăm 26 comitate. Teritoriul acestora e de 129.447 km², după calculii unui statistician ungar, publicați în „Világ” din zilele trecute. Frații Enescu, în cartea lor „Ardealul” (din care scot datele de mai la vale) iau acest teritor de cevaș mai

mic, de 122.278 km². Puțină deosebire.

Pe acest teritor se află peste 21 milioane de jugăre. (Pun cifrele rotunde pentru ușurare). Din acestea 12.900.000 formează proprietatea particulară, iar restul de 8.260.000 sunt proprietate comună. Aceasta din urmă se repartizează în chipul următor: proprietatea statului: 1.616.000 jug; proprietatea comună: 3.265.000; fonduri relig.: 91.000; diferite așezăminte: 22.000; biserica rom.-cat. 384.000; biserica gr.-cat.: 229.000; biserica gr.-or. 100.000; comoscrate: 50.600; fidei comisuri 50.000 ș. a.

Specificată această proprietate după natura terenului, ne dă o icoană foarte instructivă. Loc arabil: 530.000 iugăre; grădini: 30.000; fânețe: 249.000; pășuni: 2.055.000; păduri: 4.827.000; neproductiv: 555.000. Din această înșirare șematică să vede, că pădurile și locul neproductiv ocupă aproape 70%, din întregă proprietatea comună, din 8 părți ocupă 5 părți. Din întreg teritoriul pădurile cuprind a 3-a parte. Din 21 milioane 7 milioane sunt păduri.

Am ținut să relev acest fapt, din motivul, că chestia împărțirii pădurilor e foarte controversată. Unii sunt pentru comunizarea lor, unii pentru trecerea lor în proprietatea statului, iar alții pentru o împărțire, dacă nu integrală, barăm parțială. Se va vedea, care părere va ieși biruitoare. Rămâne de împărțit locul arabil, fânețele, pășunile, și eventual o parte din locul neproductiv. Toate laolaltă fac, rotund, cam 3.200.000 iugăre. Atâta e aproximativ locul de împărțit din proprietatea comună.

Cât va fi de împărțit din proprietatea particulară, aceasta deocamdată nu se poate ști. Lucrul acesta nu-l va putea evidenția decât o conscriere nouă. De vre-o zece ani încoace o mulțime de moșii mari s'au parțelat între țărani. Multe nu vor mai fi de împărțit. Cu toate acestea numărul pământului de împărțit se poate pune aproximativ la 4.000.000 iugăre

Accentuez, că e numai un număr aproximativ. În realitate poate să fie mult mai mare. Să nu se creadă, că se va împărți tot acest pământ deodată. Va trebui să se lase și o rezervă oarecare. Și să nu se creadă nici aceea, că atâta groază de loc se va putea împărți în câteva săptămâni, ori chiar luni. Trebuie lucru mult și oameni de specialitate, ingineri mulți. Numai comasarea unui sat — și cu câte greutate se face. Dar să parțelezi sute de mii de iugăre? Țăranii noștri sunt nerăbdători, dar intelectualii dela sate să-i lămuirească. Cum au așteptat sute de ani, să mai aștepte puțin. Loc este. Să aibă numai răbdare și încredere. Cei vrednici și harnici vor căpăta cu toții.

Petru Suciu.

Scrisoare din Sălagiu.

Onorată Redacțiune!

Vă rog, ca să bine voiți a da loc în coloanele ziarului d.-voastre următorului raport.

În 13 Decembrie a. c. după o pauză lungă de 4 ani și jumătate de războiu, corpul învățătoresc din despărțământul Ieriu a R. I. R. Sălăgeni și-a putut ținea prima adunare învățătorească în Tășnad. În decursul resbelului noi învățătorii români, nu ne-am putut întruni pentru ca să ne sfătuim în cauzele învățământului nostru național, parte din cauze politice, parte din lipsa unor membrii, cari au fost duși pe câmpul de luptă întru apărarea țării. În urma schimbărilor nouă produse prin sfârșirea războiului președintele despărțământului nostru, s'a văzut îndemnat cu urgență, să concheme adunarea pe termenul fixat mai sus. Flind timpul foarte favorabil, din numărul de 27 membri ai despărțământului, abia au putut prezenta 8 membrii regulați, cari urmează:

Teodor Mureșan inv. în Blaja ca președinte, Constantin Albu inv. în Hotoan, Iosif Varhanyoski inv. în Chișfalău, Ioan Kertülő inv. în Silvaș, Vasiliu Marcu inv. Moara-Banfi Alexandru Pop inv. în Supurul de sus, Ioan Ghețe locotenent inv. în Cig, Ioan Moldovan inv. în Socaciu.

După frumoasa vorbire a d-lui prezident se trece la ordinea zilei luată în program, de mare însemnătate au fost:

Cetirea proiectului de rezoluțiune, care e următorul:

1. Noi învățătorii despărțământului Ieriu, luăm la cunoștință unirea Ardealului, Bănat și părțile locuite de români din

Ungaria cu țara mamă, — cu dulcea Românie și aderăm la aceea.

2. Promitem tot sprijinul nostru marelui sfat național român, luptând din răzputeri pentru deșteptarea poporului.

3. Cerem, ca în noua țară toate drepturile noastre referitoare la leafa conform proiectului mai nou al ministrului Ungar, să ni se dea și nouă nesmintit.

4. Cerem, ca anii de serviciu și de pensie, asemenea fără nici o scădere, să ni se ia în considerare.

5. Anii de serviciu să ni se reducă dela 40 la 30, sau cel puțin în aceea măsură, cum proiectează în ministerul unguresc.

6. Cerem pentru învățătorii pensionați pensiile avute dela guvernul unguresc și în raport cu împrejurările de trai, pensiunile lor să fie ridicate.

7. Din fondul de pensie regnicolar al învățătorilor din Ungaria veche, partea competentă a învățătorilor din părțile anecșande, prin întrepunerea noului guvern român din Ardeal și părțile ungurene, să fie transpusă în noua capitală și prin dânsul să fie manipulat.

8. Învățătorilor cualificați fără stațiuni, intrați în armată în decursul războiului, anii să le fie luați în considerațiune la avanzarea în gradele de leafă și la fondul de pensie să li-să compute dublu; iar la cei cu stațiuni, cari în decursul războiului am stat sub arme, anii la fondul de pensie să li-să compute dublu.

9. Teodor Mureșan inv. în Blaja, să încredințază din partea despărțământului, ca la sfutul cel mare național din Sibiu, sau la dietasa român, care se va ținea la Sibiu să reprezinte și despărțământul Ieriu a R. I. R. S.

10. Ca oficanții a despărțământului să realege tot cei vechi.

11. Intre punctele de mai mare însemnătate pentru învățătorimea noastră este, înființarea unui organ de publicitate politic, pedagogic și economic învățătoresc. Învățătorii din despărțământul Ieriu, primesc cu ceea mai mare bucurie acest punct din program, dorind, ca să se înfăptuiască cât mai îngrabă aceasta idee atât de salutară.

După aceste președintele mulțămind celor prezenți pentru interesul cel poartă la inimă în cauza învățământului declară adunarea de închisă. Iară noi ne-am depărtat cu ceea mai mare mulțămire în sufletele noastre.

Hotoan, la 17 Dec. 1918.

Constantin Albu
notar.

Consiliul Dirigent. Resortul Organizării.

Nr. 27—1918.

Notă circulară

pentru anunțarea uniformă a tuturor consiliilor naționale.

Către toate consiliile naționale comitatense, cercuale și comunale.

I.

Fiecare consiliu național comunal este îndatorat să prezinte în termen de 8 zile președintelui consiliului național cercual, iar încât atare consiliu n'ar funcționa în acel cerc, — deadreptul președintelui consiliului comitatens următoarele acte:

1. Procesul verbal al alegerii consiliului național din comună și procesul verbal al constituirii acestui consiliu. Încât aceste documente n'ar sta la dispoziție: lista membrilor comitetului, cu expunerea ocupației lor și a postului lor din consiliu.

2. Lista funcționarilor dela administrația comunală (primar, notar, cassier, jurați, etc.) cu observarea, că aceștia cei vechi sunt oare, ori că sunt din nou instituiți, apoi cu indicarea, că pus-au toți jurământul în mâinile consiliului comunal?

3. Lista membrilor biroului consiliului comunal (președinte, vice-președinte, secretar, notar, cassier și controlor) cu indicarea, că biroul stă oare în funcțiune permanentă și are localul său propriu ori ba?

4. Raport scurt asupra stării politice și administrative din comună.

5. Raport asupra stării alimentării publice din comună, cu indicarea rezervelor, de cari dispune comuna ca atare.

6. Raport privitor la sustarea gardei naționale din comună, cu expunerea numărului gardiștilor, a comandei lor și a resurselor, din cari sunt provăzuți ori remunerați.

7. Raport asupra stărilor siguranței publice din comună.

8. Încât Românii din comună au fost dela 1 Noemvrie n. încoace uciși ori maltratați din partea străinilor, un raport amănunțit despre atari cazuri, cu expunerea datului, locului, numelui persoanelor victime și celui al martorilor oculari.

9. Lista tuturor intelectualilor români din comună cu expunerea vârstei, pregătirii lor și a funcțiunii îndeplinite.

Toate aceste acte au să fie separat dresate.

II.

Consiliile naționale ale cercurilor sunt îndatorate să soliciteze pregătirea actelor sus expuse și primindu-le să le susțină fără întârziere consiliului național comitatens.

Din partea lor consiliile cercuale au să prezinte consiliului național comitatens:

1. Raport special asupra stărilor de alimentare publică în cerc și asupra rezervelor, cari stau cercului la dispoziție.

1. Raport despre funcționarea consiliilor comunale din cerc, cu indigitarea fiecărui consiliu din comune și a stărilor din comunele românești, cari înă n'ar avea consiliu.

3. Raport asupra stărilor de siguranță publică în cerc.

4. Raport privitor la funcționarea permanentă a consiliului cercual.

5. Lista membrilor consiliului cercual, cu expunerea postului lor în consiliu și a ocupației lor.

Aceste rapoarte și documente sunt a se susține până în ziua de 24 Dec 1918 (6 Ian. 1919) consiliului național comitatens, în comitatul nostru la Blaj.

Scrisoare din Reteag.

II.

În fine sosesc frații Români din Uzînul de sus. Publicul lese întru întimpinare în capătul Reteagului. Scenă înduioșătoare, se văd lacrimi în ochi și ale publicului așteptător și ale fraților sosiți. Într'aceea dl Teodor Mihali cu doamna sosesc cu automobilul dinspre Dej. Se oprește și salută pe frații osteni Români aclamând România mare, pe Regele Ferdinand pe Regina Maria, dinastia română, pe președintele Wilson, Franța, Italia

și marile națiuni amice și binevoitoare Românilor.

Aclamat de publicul românesc sosi detașamentul românesc constător din 30 ostași cu plutonierul, în frunte în piața Reteagului și fură salutați de de bunăvenire prin Ioan Sonea parohul locului. Apoi se făcî îngrijire de încvartirarea și prânzul lor, după care se închinse o horă românească în mijlocul piațului târgușorului Reteag de și-se duceă inima privindu-o. Seara detașamentul se întoarse în Uriul de sus, ca acolo să țină paza, lăsând aici vre-o 10 oameni, cari

dimpreună cu garda națională românească merse la Bața și desarmă garda maghiară, adună armele de pe la singuratici, chiar și dela curtea contelui Zichy. În 20 veni detașamentul din nou la Reteag și se așază în localul gardei maghiare desarmate. Culese armele din comună dela singuratici, iar de seară svoinindu-se că ar fi atacați frații Români din Sântmărgita, un detașament puternic de oșteni români și gardiști de ai noștri trecu Someșul la Sântmărgita și culese armele, ce se aflară la locuitorii magiari și la garda lor și confiscară o ladă de muniție dela comandamentul gardei de acolo și se întoarse seara târziu în pace acasă.

La 21 c., sosiră 2 batalioane române cu artilerie în număr de 1500 oameni, în frunte cu d. colonel Racovean și maiorul Rosini și oficerii batalioanelor și fură salutați la gară de protopopul Teodor Cotuțiu din Ding, de protopopul reformat din loc, Söfalvi și de comunitatea israelită din lociară după sosirea în piață de paroh — protopopul Ioan Sonea în numele consiliului național român din loc în numele comunității și a tractului protopopes, după care oficerii fură găzduiți de directorul de bancă Dr. Ioan Boca și doamna, unde la masă se ținură câteva toasturi bine simțite, se cântă însuflețit, iară în piață să încinse o horă de publicul și oștenii români. Publicul sosit cu steaguri și sătenii după comunele din jur, se poate apreția la 10.000.

La toate vorbirile de salutare răspunse d. colonel Racovean cu cuvinte răspicate din cari transpiră dragostea de neam și simțul de datorință a împlini misiunea încredințată de majestatea sa regele românesc Ferdinand, de a cuprinde aceste plaiuri până la Tisa și Dunăre, ca pământ românesc udat cu sângele și sudorile poporului românesc.

Având ordinul ca la orele 12 să sosească batalioanele în Dej, plecară dela Reteag lăsându-ne cele mai dulci suveniruri. La 21 c., seara sosi batalionul I. Regimentul de linie 14 în frunte cu șeful batalionului domnul major Mărgăritescu, un om de o cultură europeană și vederi largi, dar având energia de fier a voinții, ceea ce face pe oșteanul adevărat, care are să servească cu devotament patria și pe regele. Aceasta caracteristică este decorul tuturor oficerilor români. Am avut zile de mărire națională după atâtea veacuri de umilință. Se pare că nu mai visăm. Sufletul nostru ținut atâta timp încătușat, pare-că se sfiște a-se înălța pe

aripi de vultur spre soarele libertății, ce atât de strălucit ne-a răsărit.

Batalionul I. Regimentul 14 de linie amăsurat ordinului astăzi pleacă înainte la Dej, Gherla și apoi la Cluj și lasă în urma sa o amintire care nu se va șterge, amintirea de frați dulci. Aseară având o convenire de cunoștință la inițiativa domnului comandant major Mărgăritescu, după tată român macedonean, după mamă din Zărnești, sa pus baza unui fond pentru casa națională românească în Reteag pin o colectă în sumă de 30524 lei.

Casa națională poartă numele. Batalionul I. Regimentul 14 de linie românesc comandant maiorul Constantin Mărgăritescu.

Întru amintirea perpetuă a intrării trupelor române în târgușorul Reteag s'a luat hotărârea de poporul din Reteag, ca aceasta comună să poarte și numirea de S. Nicolae pe lângă numirea Reteag.

Reteag S. Nicolae la 24 Decembrie 1918.

Ioan Sonea.

Istoria unui clopot.

În turnul bisericii rom. cat. din Tūr, — comună la distanță de 4 și $\frac{1}{2}$ kilometri de Blaj, cu 1800 locuitori, dintre cari 1400 suflete români, iar restul rom. cat. și reformați, — se află un clopot cu următoarea inscripție cu litere cirilice: „Acest sfânt clopot a fost sfințit în Rîmnicul Sărat în contra focului, grindinei etc.“

Acest clopot, precum spune tradiția, dar chiar și datele arhivelor parohiilor reform. și rom. cat. din Tūr, a fost adus din Rîmnicul-sărat cu ocaziunea reîntoarcerii armatei austriace din Rusia, după catastrofala expediție alui Napoleon Bonaparte în 1812, și donat de episcopul rom. cat. de atunci al Transilvaniei franciscanilor din Cluj. La anul 1828, precum apare evident din matriculele parohiilor bisericilor rom. cat. și ev. ref. din Tūr, o parte însămnată a credincioșilor bisericii ev. ref., — singura biserică maghiară existentă până atunci pe lângă biserică română de aici, — din cauza unor neînțelegeri cu preotul lor de atunci, a trecut la biserică rom. cat. — Tradiția spune, că parohienii reformați disidenți, ar fi mers mai întâiu la bătrânul Episcop Bob, și au cerut să îi primească în sânul Bisericii noastre românești, dară se vede că episcopul-dealtcum bun și milostiv, — sub impresia situației noastre politice deplo-

rabile de pe acelea timpuri, spre a evita conflictul cu atotputernica stăpânire tirană maghiară de atunci, — i-a îndrumat la Episcopul rom. cat. de atunci în Alba-Iulia. Rîvna de prozelitism de atunci fiind la culme, Episcopul i-a primit cu cea mai mare bunăvoință, și le-a promis împlinirea tuturor cererilor lor. — A și făcut numai decât dispozițiile pentru mântuirea sufletelor acestor fii noi ai săi. Dar timpul acesta nu e antecular, și tradiția în comuna Tūr e încă foarte vie, — toți știu și azi — primind această tradiție din gurile moșilor și a părinților săi, că la ridicarea edificiului bisericesc și a caselor parohiale, episcopul Bob a contribuit cu 4000 fl. conv. de atunci, a rupt de toate părțile dominiilor mitropolitane oate o părticică de câteva jugăre de pământ, — ce dovedea situația lor de înainte de comasare, — și a format astfel o porțiune canonică rom. cat. de preste 30 jugăre catastrali.

După organizarea parohiei rom.-cat. din Tiur în an. 1828, disidenții trecuți la confesiunea rom.-cat., au molestat infinit pe Episcopul rom.-cat. din Alba-Iulia cu cereri — caracteristice poporenilor fără convicția religioasă, — și au cerut să le deie și clopote la Biserică. Episcopul de atunci Kovács a ordinar să li-se deie clopotul adus din Rîmnicul-Sărat dela mănăstirca franciscanilor din Cluj.

Se spune: Blajul e chemat să răspundă, — că în Tiur dela anul 1828 încoace nu a funcționat nici un preot cu titlul de paroh, ci numai ca: administrator parohial, — precum e și cel actual, oare funcționează aici ca atare de 35 ani, — că în urma frumozelor contribuiri la înființarea parohiei rom. cat. de aici, episcopatul rom. cat. al Tiurului, să subștearnă Episcopului resp. Mitropolitului din Blaj trei candidați, dintre cari avea dreptul să aprobe unul. — Dară se vede, că deoparte ambiția, orgoliul și atotputernicia Bisericii rom. cat. maghiare, iară de altă parte sărăcia noastră românească, a depus această chestie, și nici că a fost pentru noi nici o pierdere.

Revin la istoria clopotului. Aveam la Biserică noastră trei clopote. Unul — oel mare — cu un ton dulce și melodios, vărsat în Zlatna în an. 1818, iară alte două cumpărate cu bani colectați dela popor numai cu șase ani înainte de aceasta. O, ce mângâiere sufletească eră să le auzi pe toate trei conglăsuind la diversele funcțiuni sacre, — eră glasul lor fără păreche în acest ținut.

Două ni le-a răpit de mult nesățiositatea înșelătorilor răboiului inscenat de tiranii popoarelor oprimate, iar cel mare al treilea asvârlit a fost din turnul Bisericii de cătră niște militari zdrențoși din Alba-Iulia și astfel de doi ani — din trei clopote — ohiemăm la Biserică cu o mică toacă de lemn 1400 credincioși resfirați pe șes și dealuri, și tot cu această mică „toacă“, înmormântăm pe credincioșii noștri români, cari odinioară muriau mângăiați, că îi vor plânge cele trei clopote ale Bisericii lor.

Poporul român murmură și să întreabă, că oare pentru ce nu ar avea drept la clopotul adus din Rîmnicul-sărat, fiind unicul clopot la trei biserici din comună, se întâmplă adeseori că și poporemi evlavioși români cer tragerea lui la decesul unui sau altui român, și taxa de o coroană de până acum, văzându-ne pe noi românii jăfuiți de podoabele turnului nostru bisericesc: o au aruncat ca de batjocură la zece coroane.

P.

Reforma agrară din România și Basarabia.

A. T. D. ne comunică:

(București). Primul pas spre împroprietăria țăranilor din România veche și Basarabia s'a făcut.

(București). A apărut decret-lege prin care se expropriază imediat domeniile coroanei și cassa rurală, fundațiunile publice și private, precum și proprietățile supușilor străini, precum și 2.000.000 hectare cultivabile din proprietățile particulare. Se va lua apoi pământ pentru izlaz.

(București). În Basarabia se vor expropria domeniile coroanei, ale statului, băncilor țărănești, mănăstirilor, bisericilor, zemstovurilor și comunelor urbane ale supușilor străini, apoi un milion hectare pământ cultivabil din proprietățile particularilor. Subsolul va rămâne proprietatea statului.

(București). Dl Duca ministrul domeniilor lucră cu băncile populare și obștele sătești la împroprietăria țăranilor.

Știri diverse.

(București). Vasele serviciului maritim au început cursele din Constanța—Marsilia, ducând petrol și aducând provizii. Primul vas cu trei mii tone provizii pentru România a plecat din Marsilia.

(București). Se lucrează din greu pentru reluarea corespondenței cu quadrilaterul și Ardealul.

(București). Au fost satisfăcute cererile funcționarilor statului pentru a face față tuturor nevoilor scumpetei de azi.

(București). S'a constituit societatea evreilor cari vreau să plece la Palestina. Până acum s'au anunțat 5000.

(București). Guvernul publică următorul comunicat: Venind la guvern am găsit o situație din cele mai grele: căile ferate împiedecate prin distrugere se funcționează, nu sunt locomotive, vieța este scumpită pretutindeni, nu este aprovizionare cu lemne făcută de cu vreme din partea unei administrații prevăzătoare. Guvernul arată truda sa pentru a restabili toate, pentru a face îmbunătățirile dorite și la sate. — Comunicatul redând afățările ce se fac, termină astfel: acești agitatori sunt dușmanii țării noastre, ei au lucrat mână în mână cu inimizii noștri. Suntem încredințați că poporul nostru, care a dat atâtea dovezi despre bunul său simț, nu va ascultă glasul lor ci va da toată încrederea sa guvernului, ca să poată îndrepta toate relele.

(București). Ministrul Americii comunică următoarele: Guvernul Statelor-Unite a luat cunoștință cu cel mai mare interes de proclamarea adresată de Regele României poporului său amintind realizarea acelor două măsuri democratice: sufragiul universal și reforma agrară. Guvernul american așteaptă cu interes aplicarea lor practică. Crede de bună seamă, că aceste măsuri vor da poporului Român puțința de a realiza problema dezvoltării sale libere, pentru care poporul Român a suferit atât de mult în ultimii ani.

(București). Au sosit azi la București cu tren special dl Flondor ministrul și dl Niștor delegatul Bucovinei.

(Sibiu). În Arad a sosit primul Regiment de Africani pentru susținerea ordinii. Se vor lua măsuri severe împotriva celor ce s'au purtat mișelește față de Români.

(Budapesta). Trupe franceze au mers la Főth, unde e Mackensen și l-au declarat de internat, punându-l sub pază militară.

(București). Ambasadorii aliaților l-au felicitat pe M. Sa regele Ferdinand din prilejul Anului Nou. Ambasadorul cehoslovac i-a adresat următoarele:

„Majestate, te roș permiteti-mi, ca din prilejul Anului Nou să interpretez sentimentele de prietenie ale statului cehoslovac față de poporul român. Sperez, că cooperarea noastră de până acum a fost numai prima fază a legăturii noastre. Suferințele noastre din trecutul apropiat și sângele vărsat pe plaiurile de luptă ale lumii și pe câmpiile de luptă ale Dobrogei vor adânci și vor fortifica și mai tare legăturile noastre».

Oficiale.

Nr. 25—1919.

Din ordinul comandamentului trupelor române de ocupațiune provocăm toate Sfaturile naționale comunale să aducă la cunoștința tuturor locuitorilor, pentru strictă urmare, următoarele dispozițiuni:

1. Toți locuitorii din cercul pretorial al Blajului și Ocnei Sibiiului sunt datori ca până în 1/15 Ianuarie 1919 să depună toate armele de foc (militare ori de vânătoare), piștoale, revolvere etc., ce posed, precum și munițiunile de orice natură la comandantul jandarmeriei române din Blaj, respective să le predea detașamentelor române, cari se vor prezenta în comună.

Acei, la cari perchezitiunea ce se va face va fi dovedit menținerea pe mai departe a a vre-unei arme de foc, vor fi pedepsiți cu o amendă de 2000 Lei și dați judecății Curții Marțiale.

2. Toți locuitorii cari posed îmbrăcăminte, încălțăminte militară, trăsuri, rechizite, animale sau orice alte obiecte câștigate pe nedreptul, au să-le depună în timpul și la locul arătat mai sus. Cpntervenienții acestor dispozițiuni vor fi amendați și dați judecății.

Blaj, 2 Ianuarie 1919.

Consiliul Național Român.

Informațiuni.

Știri locale.

* Aseară a sosit un pluton de soldați români, sub comanda locotenentului Fodor. Au menirea de a susține ordinea, dimpreună cu jandarmeria din loc și de a aduna, din satele din jur, efectele militare.

* **Dr. Alexandru Rusu**, profesor de teologie, a fost numit secretar general, pentru rezortul cultelor, pe lângă conziliul dirigent din Sibiu. Avem toată convingerea că, prin aptitudinile

alese ce le are, va aduce reale servicii neamului și bisericii noastre.

„Unirea“

apare în fiecare zi pe 4 pagini. Dela anul nou st. v. numărul de Duminică va fi număr pentru popor și se va putea abonă și separat,

Abonamentul pentru „Unirea“ cotidiană: pe 1 an 80 cor., pe 1/2 an 40 cor., pe 1/4 an 20 cor., pe 1 lună 7 cor., 1 număr 30 fil. Abonamentul „Unirii“ pentru popor: pe 1 an 16 cor., pe 1/2 an 8 cor.

Ceice abonează pe o singură adresă mai mult de 5 exemplare, primesc o reducere de 10%, peste 10 exemplare 20%.

Rugăm să ni-se trimită abonamentele înainte.

Rugăm, de asemeni, ca restanțele să ni-se trimită, cel mult în decursul acestei luni.

Administrația „Unirii“.

* În conferența profesorală, ținută în 2 c. — amăsurat concluzelor aduse în consfătuirea profesorilor ținută în 1 Dec. 1918 la Alba-Iulia, — s'a hotărât ca l. maghiară și germană să rămână numai ca studii facultative. În locul lor se va introduce, ca studiu obligator, limba franceză, iar în locul istoriei Ungariei se va propune istoria României. S'a discutat apoi, între altele, necesitatea convocării unui congres al profesorilor. Se vor face pașii de lipsă pentru ținerea lui încă înainte de începerea prelegerilor. înainte de 21 Ian. n.

* **Legiunea** s'a desființat. Locul ei l-a luat jandarmeria, care are până acum vre-o 80 de ficioiri. O parte dintre ei sunt dislocați pe satele din jur. Avem nădejdea că, prin o disciplină de fier, să va crea un corp jandarmeresc la nivel și vrednic de încredere.

* Tinerimea română din Blaj va aranja un Concert în 8 Ian., a doua zi de Crăciun, în sala Ofelului „Univers“.

* **Nomților** din Ungaria guvernul unguresc o-să le dea în curund autonomie.

* **Chestia maghiară**, după informațiile unui ziar din Copenhaga, o să fie tratată, la conferența din Versailles, de o comisie specială.

* În Posen mari ciocniri între populația germană și polonă. Polonii au pus mâna pe magaziiile de muniție, s'au înarmat și au atacat apoi garnizoana din loc. Au bombardat-o și au ocupat-o. Au fost vre-o 200 morți.

* **Trupele polone** au trecut granița germană. Miliția germană, fiind mai puțină, a fost silită să se retragă.

* **Reforma agrară** în România veche este pe calea înfăptuirii. Proiectul este ridicat deja la valoarea de lege. În curund se vor opuca de executarea acestei reforme. Din 8 milioane hectare cultivabile 7 și jumătate milioane vor fi ale țăranilor. Proprietatea mare se va reduce foarte tare. Din 2.600.000 hect, cât au astăzi, le va mai rămânea numai 600.000 hect. Maximul de proprietate e 500 hect.

* **Guvernul francez** a hotărât dezarmarea întregii armate teritoriale. Dezarmarea trebuie să se execute până în 5 Februarie.

* **Jidanii** din America au hotărât, într'un congres ținut în Philadelphia, să-și trimită și ei delegați la conferența de pace.

* **Pentru orfanii** protului Ioann Opris din Cristis, a contribuit prin ziarul nostru M. O. D. Alexiu Viciu, profesor în retr. Ocna Sibiiului cu cor. 30.

* **Francezii**, la ultimul imprumut de stat, au subscris 30 miliarde franci, 23 miliarde s'au și plătit deja.

* **Funcționarii publicii** o să capete ajutorul de războiu, nu până la sfârșitul lui Decembrie numai, cum a fost vorba, ci până la sfârșitul lui Martie 1919. Tot pe timpul acesta o să capete 300 cor. lunar ca ajutor de scumpete. Intregirea familiară se ridică la dublu, după fiecare membru de familie anual 800 cor. E de relevat, că intregirea aceasta o s'o capete de aici înainte și soțiile, cece până acum n'a fost.

* **Guvernul englez** a obținut la alegerile parlamentare un succes mare. Coaliția lui a ieșit biruitoare. Liberalii au suferit înfrângere pe toată linia. Au căzut toți pacifiștii. A căzut chiar și Asquit, dimpreună cu șeful muncitorilor Mac Donald.

* **Censura română**, după cum cetim în o foaie din Cluj, n'o să mai permită, de aici în colo, vânzarea foilor din Budapesta, pentru tonul ostil, în care scriu despre România.

* **Din multe părți** ne vin vesti despre nefericiri întâmplăte pe urma explozii de grămate. În jurul Clujului un granat a omorât vre-o șapte copii, cari se jucau cu el. Într'un sat din jurul Blajului au fost omorâți patru. Să avem grije de copii și să nu-i lăsăm să se joace cu arme și cu materii explozibile.

Proprietar: Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.

Director: ALEXANDRU CIURA.

Redactor: Ovidiu Hulea. — Administrator: Nicolae Negruțiu.